

ことばの歳時記

—そよそよ—

皆さんは、風の音を聞いたことがありますか？ 荒れ狂った台風の時には、風は「ビュービュー」と音を立てます。また、寒い冬の日に吹く風は「ピューピュー」と音を立てます。このような声や音をまねた擬音語とは違って、擬態語には、その音からイメージされる状態やようすが少なくありません。例えば、風がやさしくほほをなでるように吹くようすを「そよそよ」と表現しますが、実際にそのような音がしなくても、多くの人が共通して認識できる表現ではないでしょうか。一方、最近若者の間で使われる擬態語は、表現者の感性によるものが多いという傾向があります。例えば驚きのようすを表現した「ガーン」などは、独特ですが、感性の近い仲間同士であれば通じるので会話に支障はないそうです。擬態語だけに限らず若者は「ムカつく」「イタイ」「サムい」といった、感覚にかかわる表現を好みます。研修生・技能実習生の皆さんも、これらのことばをどこかで聞いたことがあるかもしれません。

ศัพท์สัมพันธ์

– โชะโยะ โชะโยะ (soyo soyo) –

ทุกๆท่านเคยเงี่ยหูฟังเสียงลมกันบ้างหรือไม่? เวลาที่พายุปั่นป่วน เสียงลมจะดัง “บิว บิว (byuu byuu)” ในวันที่อากาศหนาวๆท่ามกลางฤดูหนาว ลมจะพัดดัง “พิว พิว (pyuu pyuu)” คำเลียนเสียงหรือก้องโกะ (giongo) ดังกล่าวจะแตกต่างจากการเลียนแบบเสียงจากสภาพหรือกิตไตโกะ (gitaigo) ซึ่งมีไม่น้อยที่เป็นการเลียนเสียงจากการสร้างภาพพจน์หรือจากสิ่งที่ได้พบเห็น ตัวอย่างเช่น ลักษณะที่ลมพัดมาแผ่ว ๆ ลูบไล้ที่แก้มเบา ๆ นั้นจะใช้คำบรรยายว่า “โชะโยะ โชะโยะ (soyo soyo)” ตามความเป็นจริงแล้วไม่มีเสียงเช่นนั้นจริง แต่เป็นคำที่คนหลายๆคนฟังแล้วรู้สึกเข้าใจตรงกัน อีกส่วนหนึ่งคำเลียนเสียงจากสภาพที่วัยรุ่นสมัยนี้ใช้กัน ส่วนใหญ่จะเป็นคำพูดที่แสดงออกถึงความรู้สึกของผู้พูดเป็นส่วนใหญ่ เช่น “กาน / kan” เป็นคำที่แสดงออกถึงความตกใจอย่างมีเอกลักษณ์ คำพูดแสดงออกต่าง ๆ เหล่านี้สามารถสื่อกันได้ในหมู่เพื่อนฝูงกลุ่มเดียวกัน การใช้คำของวัยรุ่นไม่เฉพาะแต่การเลียนแบบเสียงสภาพเท่านั้น ยังใช้แสดงออกถึงความรู้สึกทางด้านการสัมผัสอีกด้วยอาทิเช่น “มุกาซึคุ / mukatsuku (น่าหงุดหงิด)” “อิตะอิ / itai (เจ็บ)” “ซามุย / samui (หนาว)” ผู้ฝึกงานและผู้ฝึกปฏิบัติงานด้านเทคนิคทุกท่านก็คงจะเคยได้ยินคำพูดเหล่านี้กันมาบ้างแล้ว